

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 092 149/98-5016
Signatura: bi2cs101

Oblastní pracoviště č. 9
Okresní pracoviště Jičín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Nová Paka, Komenského ulice č. 555, 509 20 Nová Paka
IZO:	049 305 620
Ředitel školy:	PaedDr. Josef Tůma
Zřizovatel:	Město Nová Paka
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Jičín
Termín inspekce:	10. - 11. 12., 14. 12., 23. 12. 1998
Inspektor:	PaedDr. Markéta Stuchlíková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení školy do sítě vydané ŠÚ Jičín pod č.j. 1185/97 s účinností od 18. 4. 1997, zřizovací listina včetně dodatků, smlouva o nájmu v budově Policie s platností od 1. 1. 1991 včetně dodatků a kladný závazný posudek orgánu hygienické služby s využitím těchto náhradních prostor ze dne 19. 5. 1997, kladný závazný posudek hygienické služby s využitím učeben DDM pro potřeby školy ze dne 4. 12. 1996, vzdělávací program školy, rozvrh hodin, seznamy žáků, Výroční zpráva o činnosti školy, třídní dokumentace, Plán práce na školní rok 1998/99, Plán výchovně vzdělávací práce ve školní družině na školní rok 1998/99.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Výuka žáků se uskutečňuje ve třech objektech (v letošním školním roce má škola 28 tříd s 665 žáky).

Hlavní budova školy v ulici Komenského se nachází v blízkosti náměstí. Jsou zde umístěny I. třídy, jedna třída 3. ročníku, IV., V. třídy a třídy II. stupně. V letech 1980 – 1998 byla v budově školy provedena řada oprav a rekonstrukčních prací (např. oprava střechy, rekonstrukce sociálního zařízení, vybudování cvičné kuchyňky, nové plynové kotelny, dopravního hřiště, budování tělocvičny a posilovny, nátěr oken, vymalování, ...).

V suterénu školy se nachází dobře vybavená cvičná kuchyňka (využívána pro výuku rodinné výchovy a potřeby školní družiny), byt, školní dílna, kabinet (s hrnčířským kruhem), kabinet se šicími stroji, kotelna, uhelna, sklad CO, sklep.

Pro jednání výchovného poradce a pedagogického psychologa je vyhrazena místnost v přízemí budovy. Dále jsou tu šatny žáků, umývárna se sprchami, učitelská a žakovská knihovna, kabinet zeměpisu, dějepisu, občanské výchovy, hudebna, herna školní družiny, sborovna učitelů I. stupně, třídy (I. A,B,C, III. A, IV. A,B), tělocvična.

V I. patře jsou učebny tříd (IV. C, V. A,B,C, VI. A,B,C), odborná učebna fyziky a chemie včetně kabinetů, učebna informatiky s 20 počítači, kancelář, ředitelna, sborovna pro učitele II. stupně. Ve II. patře jsou umístěny učebny tříd (VII. A,B,C, VIII. A,B,C, IX. A,B,C), malá tělocvična, přírodopisná učebna a kabinet.

Celkové vnitřní vybavení školy je na velmi dobré úrovni, třídy jsou vybaveny standardním nábytkem, jejich stěny jsou vkusně vyzdobeny, nechybí květiny. Prostředí školy působí estetickým, příjemným dojmem. Odborné učebny a kabinety jsou vybaveny množstvím starších i moderních učebních pomůcek a materiálů.

Školní dvůr, který je po celkové rekonstrukci (nový asfaltový povrch), je využíván pro sportovní činnost žáků včetně tréninků modelů automobilů na dálkové ovládání a pro výuku dopravních situací (3 šlapací auta, dopravní značky). Pro další pohybové aktivity slouží malý atletický stadion, pro výuku tělesné výchovy využívá škola i atletický stadion TJ Sokol.

V budově Domu dětí a mládeže se nacházejí dvě třídy 3. ročníku, které dojíždějí speciálním školním autobusem. Učebny jsou prostorné, světlé, vkusně vyzdobené. Ostatní prostory (chodby, malá tělocvična, sociální zařízení) jsou moderní, udržované v pořádku a čistotě.

V budově Policie jsou třídy II. A,B,C, III.B a dvě oddělení školní družiny. Tyto náhradní prostory (4 učebny, 2 sborovny, předsíň, šatna, sociální zařízení) působí celkově velmi stísněným dojmem, některé učebny jsou málo prostorné a bez umyvadel. Vnitřní vybavení je standardní.

Moderní učebnice jsou pro žáky I. stupně zajištěny v dostatečném množství, na II. stupni jsou postupně obnovovány, zastaralé učebnice vyřazovány. Učební pomůcky jsou zastoupeny v míře odpovídající požadavkům vzdělávacího programu. Didaktická technika je funkční, průběžně obnovovaná.

Celkovou úroveň materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Škola má ve vztahu k počtu žáků a ke vzdělávacímu programu vyhovující prostorové podmínky. Chodby, šatny, schodiště a sociální zařízení jsou udržovány v čistotě, tepelné a světelné podmínky jsou vyhovující. Chodby školy a jednotlivé učebny jsou velmi vkusně vyzdobeny, vystavené dětské práce jsou nápadité.

Do školy dojíždějí žáci celkem z 26 okolních obcí. Organizace výuky je v uvedených podmínkách obtížná. Škola byla tak nucena vzhledem k horší dopravní obslužnosti poměrně zásadně upravit rozvrh. Při jeho sestavování byly respektovány konkrétní podmínky, ale přitom došlo k porušení § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb. V rozvrhu jednotlivých tříd je 15 minutová hlavní přestávka a ostatní přestávky (kromě přestávky mezi 4. a 5. vyučovací hodinou, která je desetiminutová) jsou pětiminutové.

Učebny jsou vybaveny standardním nábytkem, jsou prostorné, světlé. Pokračuje postupné zlepšování a vybavování učeben novým a modernizovaným nábytkem a moderními pomůckami, včetně učebnic. Sociální zařízení je po rekonstrukci a je na velmi dobré úrovni.

Relaxační možnosti žáků během přestávek a při polední přestávce jsou poměrně široké – na chodbách jsou umístěny koše na košíkovou a nakresleny obrysy panáků určené k drobným sportovním činnostem, o přestávkách je žákům zároveň umožněn i pobyt na školním dvoře. Žáci mají povoleno plně využívat i mimo vyučování všechny sportovní prostory u školy /dvůr, hřiště/, které jsou přístupné denně do 20:00 hodin.

Pitný režim je zajišťován jednak nápojovým automatem (od dubna 1998) i za pomoci školní jídelny, kde se žáci mohou napít připravovaného čaje.

Psychohygienické podmínky školy lze hodnotit jako průměrné.

3. Hodnocení personálních podmínek

Ve škole pracuje celkem 46 pedagogických pracovníků, včetně ředitele školy. Z toho je 39 učitelů a 7 vychovatelek. Plnou odbornou a pedagogickou způsobilost má 35 učitelů (3 studují). V současné době je na I. stupni školy vyučováno bez odborné a pedagogické způsobilosti celkem 7,03 % vyučovacích hodin, na II. stupni 24,94 % hodin.

Z celkového počtu 235 vyučovacích hodin českého jazyka je bez odborné a pedagogické způsobilosti vyučováno na I. stupni 3,4 %, na II. stupni 6,8 % vyučovacích hodin.

Předmět výtvarné výchovy je na II. stupni vyučován učitelkou s odbornou a pedagogickou způsobilostí, bez odborné a pedagogické způsobilosti je na I. stupni z 22 hodin vyučováno 9,1 % vyučovacích hodin výtvarné výchovy.

V průběhu inspekční návštěvy bylo uskutečněno 10 hospitací v předmětech český jazyk a výtvarná výchova (hodiny byly vyučovány učiteli s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí).

Personální zajištění výuky předmětů český jazyk a výtvarná výchova je z hlediska zabezpečení výchovně vzdělávacího programu školy vyhovující.

4. Plnění učebních osnov

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16847/97-20.

Na základě provedeného porovnání učebního plánu s rozvrhem hodin v jednotlivých ročnících a z porovnání obsahu učebních osnov předmětů český jazyk a literatura a výtvarná výchova s obsahem předložených tematických plánů a zápisů odučených hodin v třídních knihách vyplývá, že výuka probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty. Do obsahu tematických plánů byly zapracovány úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola, které byly schváleny MŠMT ČR s platností od 1. 9. 1998 pod č.j. 25018/98-22.

Kladně lze hodnotit poměrně širokou nabídku volitelných předmětů pro žáky 8. a 9. ročníků, která umožňuje všem žákům vybrat si předmět podle svého zájmu (v osmém ročníku je nabídka 9 předmětů, v devátém ročníku 11 předmětů). Z nepovinných předmětů jsou zastoupeny náboženství, hudební nástroj, sborový zpěv, zájmová tělesná výchova,

zájmová výtvarná výchova, přípravný zpěv pro 1. ročník, cizí jazyk, individuální logopedická péče.

Škola věnuje mimořádnou pozornost žákům vynikajícím a žákům s vývojovou a tělesnou vadou. Tito žáci jsou integrováni do tříd a jednotliví vyučující mají zpracovány individuální plány a programy, podle kterých vyučují a organizují výuku těchto žáků. Na základě smlouvy o individuálním studijním plánu je pro každého z těchto žáků vypracován vzdělávací program pro jednotlivé předměty se stanovením způsobu hodnocení a klasifikace. Náprava vývojových poruch učení a náprava vad řeči u žáků je zajištěna učiteli s odpovídající odbornou kvalifikací.

Učební osnovy předmětů český jazyk a literatura a výtvarná výchova jsou plněny, nabídka individuálních vzdělávacích aktivit je široká, péče o žáky s vývojovými poruchami učení je zajišťována nadstandardním způsobem.

5. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hospitace proběhly v hodinách českého jazyka a literatury a výtvarné výchovy.

V hodinách českého jazyka na I. stupni byl vhodně propojován komunikační přístup s gramatickým učivem. Ke kladům hodin patřil pěkný vztah učitelek k žákům, promyšlenost vyučovacích jednotek, zařazování relaxačních chviliek. Kultivovaný projev vyučující 1. ročníku, důraz na rozvoj řečových dovedností žáků a upevňování návyků správné výslovnosti, pohotové reakce učitelky, vyvozovací rozhovor a průběžná fixace učiva podpořily vysokou efektivitu vyučovací hodiny.

Výuka českého jazyka na II. stupni má tradiční styl. V hospitovaných hodinách byly použity klasické formy výuky – frontální výklad doprovázený řízeným rozhovorem, práce s učebnicí, zápis do sešitů. Mluvnické hodiny byly koncipovány s patřičnými nároky na výuku mateřského jazyka se zpětnou vazbou pro ověření pochopení probíraného učiva. Základem literární hodiny byl poutavý výklad učitele, naslouchání a četba textů krásné literatury s porozuměním významu, kreativní přístup vyučujícího.

Ke kladům všech hodin patřily nenásilné mezipředmětové vztahy, snaha o zapojení žáků do výuky, průběžné hodnocení, výstižnost a kultivovaný projev vyučujících a zejména snaha podnítit žáky k tvořivému přístupu k literatuře i jazyku.

Úroveň komunikativních dovedností žáků v hodinách byla na průměrné úrovni. Zápisy v sešitech jsou funkční.

V literárních i mluvnických hodinách plní učitelé učební plány a osnovy v souladu s rozpracováním do tematických plánů.

Celkově lze výuku předmětu český jazyk a literatura po posouzení všech hledisek hodnotit nadprůměrně.

Hodiny výtvarné výchovy byly vedeny klasickými metodami, které směřovaly od vysvětlení postupu výtvarné práce přes korigování výtvarného postupu k zajímavým, barevně i technicky dobře zvládnutým pracem. Výtvarné úkoly byly dobře motivovány, žáci přistupovali k činnosti s chutí, zájmem. Vyučující věnovali pozornost výtvarnému vnímání, názornému vysvětlení zákonitostí zvoleného postupu a usměrňování nedostatků vznikajících prací. Výtvarné úkoly připouštěly různá řešení a vyzývaly k tvořivému zpracování.

V praktických hodinách se žáci věnovali detailní kresbě, dekorativnímu ztvárnění plochy, základům grafických technik. V jedné hodině byl výtvarný proces umocněn

působením hudby. V závěru hodin nechybělo společné hodnocení prací a povzbuzení žáků k další tvořivé činnosti.

V hodinách jsou žáci seznamováni v souladu s učebními osnovami s výtvarnými styly, technikami, materiály a způsoby tvorby.

Tematické plány vyučujících jsou zpracovány přehledně.

Celkově lze výuku předmětu výtvarná výchova hodnotit nadprůměrně.

6. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Priority utváření všeobecné kulturnosti, osobnostních kompetencí a celkového rozvoje osobnosti žáků zahrnuje Plán práce pro školní rok 1998/99. V oblasti výchovy jsou stanoveny základní aspekty, které ve své práci zohledňuje každý pedagogický pracovník – působit na žáky svým osobním příkladem, vést žáky ke snášenlivosti a toleranci, sledovat projevy zneužívání návykových látek a ostatní sociálně patologické jevy. V oblasti vzdělávání je kladen důraz na intelektuální a citový rozvoj. Dílčí úkoly z oblasti výchovy ke zdravému životnímu stylu a práce s rizikovými skupinami žáků, formování postojových a dovednostních složek obsahuje Minimální preventivní program – Škola bez drog. K hlavním stanoveným aktivitám v rámci minimálního preventivního programu patří – včasné odhalování specifických poruch učení a chování, peer programy, metody aktivního sociálního učení, poradenské činnosti a terapeutická prevence (pro potřeby žáků, rodičů i školy je využíván pedagogický psycholog, který pravidelně jednou měsíčně dojíždí na školu a pracuje se žáky, rodiči i učiteli).

V průběhu konání inspekce se chování žáků a jejich společenské návyky jeví na odpovídající úrovni. Ve sledovaných vyučovacích hodinách byla řešena mezipředmětová témata – společenské vztahy, osobní etika. Žáci byli ukáznění, soustředění. Klíčové dovednosti pro osobní a sociální rozvoj žáků – péče o zdraví a prostředí, společenská pravidla, práva a pocit zodpovědnosti – byly v hospitovaných hodinách rozvíjeny. Žáci pracovali v příjemné atmosféře. Učitelé podněcovali žáky k vyjádření vlastního názoru. Utváření efektivních pracovních návyků a sebedisciplinu sledovaly při výuce učitelky výtvarné výchovy.

Vedení školy se snaží organizovat a podporovat i nadstandardní aktivity, které formují osobnost žáků a přispívají k rozvoji jejich schopností, dovedností a k prohlubování jejich zájmů. Mezi tyto aktivity patří zejména volitelné aktivity, které umožňují flexibilitu a výběr ze škály možností, organizování exkurzí, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, koncertů, vycházky, účast žáků v různých soutěžích. V letošním školním roce absolvovali žáci školy řadu akcí tohoto zaměření.

Školu lze z hlediska rozvoje osobnosti, utváření všeobecné kulturnosti, hodnotových orientací a postojů hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní družina. Provoz družiny začíná v 6:30 hodin a končí v 15:45 hodin. Samostatný prostor školní družiny se nachází v hlavní budově, místnost je velmi pěkně a vkusně vyzdobena, práce dětí dokumentují výtvarně tvořivou činnost vychovatelek, které se nemalou měrou podílejí i na výzdobě chodeb a schodišť školy. Dále jsou pro provoz družiny využívány 2 kmenové učebny a další 2 oddělení školní družiny jsou umístěny v budově Policie.

Měsíční částka činí 50 Kč za žáka. Z těchto finančních prostředků jsou zakupovány nové hry, hračky a pomůcky pro potřeby 6 oddělení školní družiny. Počet vychovatelek je dán počtem žáků a nutností práce ŠD ve dvou budovách. Jednotlivé pracovní úvazky jsou ovlivněny počtem žáků v průběhu dne (dělené vyučovací hodiny), některé vychovatelky zároveň plní přidělenou vyučovací povinnost v některých třídách. Zároveň vychovatelky zabezpečují nápravu řeči a logopedickou poradnu, pomáhají žákům s vývojovými poruchami. Zájmová činnost a náplň družiny zahrnuje rekreační činnosti, výtvarné, pracovní, literární aktivity, pobyt venku, volné hry, přípravu na vyučování, individuální péči o problémové žáky. Ke hrám a soutěžím využívá ŠD rekonstruovaný školní dvůr.

Žáci, kteří navštěvují školní družinu, se účastní řady soutěží a her nejen v rámci svého oddělení, ale i mezi jednotlivými odděleními (kopaná, vybíjená, stopovaná, závodivé hry, atd.). K pravidelným aktivitám žáků školní družiny patří výroba dárků k zápisu do prvních tříd, výtvarnou podobu loga zápisu a drobných dárků zabezpečuje učitelka výtvarné výchovy pro II. stupeň. Ve spolupráci se zájmovým útvarem - keramika – si žáci zkoušejí i práci s keramickou hlinou. Dalšími aktivitami družiny jsou besídky, karnevaly, práce v kuchyňce, návštěvy městské knihovny a kulturních akcí ve městě. Při řešení výchovných problémů spolupracují vychovatelky úzce s třídními učitelkami.

Ve školní družině vykonávají již pravidelně praxi studentky Střední pedagogické školy v Nové Pace.

Dokumentace školní družiny je vedena.

Činnost školní družiny lze hodnotit průměrně.

ZÁVĚRY

Z hlediska výchovně vzdělávací práce plní základní škola předpokládané úkoly a cíle na odpovídající úrovni. Výuka předmětů český jazyk a literatura a výtvarná výchova odpovídá schválenému vzdělávacímu programu a učebním osnovám.

Podmínky pro výkon činnosti ČŠI byly výborné, přístup vedení školy a pedagogických pracovníků byl na požadované úrovni.

Zjištěná pozitiva:

- dobrá úroveň materiálně technického a personálního zajištění výuky,
- kvalita hospitovaných hodin,
- setrvalá péče ve stabilizaci sboru,
- mimořádná pozornost žákům s vývojovými poruchami chování,
- široká nabídka individuálních vzdělávacích aktivit.

Zjištěná negativa:

- zkrácené přestávky v rozvrhu hodin.

Podpis inspektora:

PaedDr. Markéta Stuchlíková, v. r.

V Jičíně dne 18. 1. 1999

Přílohy: protokol č.j. 092 149/50-16

Inspekční zprávu jsem převzal dne 20. 1. 1999

razítko

Podpis ředitele školy PaedDr. Josef Tůma, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Nová Paka	29. 1. 1999	092 149/98-5016
Školský úřad: Jičín	12. 2. 1999	092 24/99-5033

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Ředitel školy nepředal k IZ žádné připomínky